

Lehdistötiedote
Luxemburg, 14. tammikuuta 2019

Euroopan keskuspankin on sallittava pankkivalvonnan täysimääräinen tarkastaminen, toteavat tarkastajat

Euroopan tilintarkastustuomioistuin on pyytänyt unionin lainsäätäjiä ryhtymään toimiin ja varmistamaan, että Euroopan keskuspankki antaa sille pääsyn kaikkiin tarvittaviin asiakirjoihin pankkivalvontaan kohdistettavien tarkastusten yhteydessä. Tarkastajat ilmaisevat Euroopan parlamentille osoittamassaan kirjeessä huolensa siitä, että EKP:n nykyinen näkemys asiakirjojen ja tietojen saatavuudesta estää heitä toteuttamasta tehtäviään asiaankuuluvalla tavalla. Tarkastajien mukaan pankkivalvontaan liittyy merkittäviä riskejä, jotka koskevat julkisia varoja. He eivät kuitenkaan voi tarkastaa pankkivalvontatoimia kunnolla, jos EKP ei muuta käsitystään tarkastajien oikeudesta päästä perehtymään asiakirjoihin.

Tarkastajat tuovat esiin, että keskustelut EKP:n kanssa eivät ole edenneet. He pyytävät Euroopan parlamenttia ja neuvostoa antamaan täyden tukensa sille, että tarkastajilla on oltava oikeus tutustua pankkivalvontaa koskeviin asiakirjoihin. Lisäksi parlamentti ja neuvosto voisivat tarvittaessa muuttaa nykyisiä säännöksiä, jotta tarkastajien oikeus perehtyä kaikkiin tarpeellisiin asiakirjoihin ilmenisi niistä selkeästi.

”Tarkoituksena ei ole tarkastaa rahapolitiikkaa”, toteaa Euroopan tilintarkastustuomioistuimen presidentti Klaus-Heiner Lehne. ”On kuitenkin olennaista, että tilintarkastustuomioistuimella on täydet valtuudet tarkastaa EKP:n valvontatoimet. Tämä on erityisen tärkeää siksi, että pankkien kaatumisesta aiheutuisi suuria riskejä julkiselle taloudenpidolle, ja myös siksi, että uudet valvontamekanismit ovat monimutkaisia.”

Vastauksena parlamentin pyyntöön tarkastajat toivat esiin kolme tilannetta, joissa heiltä on estetty pääsy tärkeisiin tietoihin. Yhteistä valvontamekanismia koskeneessa tarkastuksessa vuonna 2016 heillä oli suuria vaikeuksia saada nähtäväkseen tarkastusevidenssiä. Kun tarkastajat vuonna 2017 laativat erityiskertomusta yhteisestä kriisinratkaisuneuvostosta, kriisinratkaisuneuvosto vaati poistaa aineistosta kaikki EKP:ltä peräisin olevat tiedot. Kun tarkastajat tammikuussa 2018 raportoivat pankkivalvontaan liittyvästä EKP:n kriisinhallintatoiminnasta, EKP kielsi heiltä jälleen pääsyn asiakirjoihin, jotka olivat tarpeen alkuperäisten suunnitelmien mukaisen tarkastustyön toteuttamiseksi.

EU:n tarkastajien kirje on jatkoa pyynnölle, jonka EU:n ja sen jäsenvaltioiden ylimpien tarkastuselinten pääjohtajat esittivät marraskuussa 2018. Pyyntö koski ylimpien kansallisten

Tiedonanto kokonaisuudessaan löytyy englanniksi sivustolta www.eca.europa.eu. Muut kielet tulevat saataville pian.

ECA Press

Mark Rogerson – Tiedottaja T: (+352) 4398 47063

Damijan Fišer – Lehdistöavustaja T: (+352) 4398 45410

12, rue Alcide De Gasperi - L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

M: (+352) 691 55 30 63

M: (+352) 621 55 22 24

tarkastuselinten tarkastusvaltuuksien selkeyttämistä ja yhdenmukaistamista [\[link\]](#). Ylimmät tarkastuselimet pyysivät, että jäsenvaltioiden hallitukset ja parlamentit korjaisivat useita puutteita EU:n pankkivalvontaan liittyvissä tilivelvollisuus- ja tarkastusjärjestelyissä ja siten jatkaisivat nykyisiä toimia pankkiunionin täydentämiseksi.

Toimittajille tiedoksi

Siitä lähtien, kun yhteinen valvontamekanismi (YVM) otettiin käyttöön, Euroopan keskuspankilla (EKP) on ollut yksinomainen vastuu suurten pankkien valvonnasta euroalueeseen kuuluvissa jäsenvaltioissa. YVM perustuu järjestelmään, jossa kansalliset toimivaltaiset viranomaiset ja EKP toimivat yhteistyössä. Kyse on kaikkiaan noin 130 pankista, joiden osuus koko EU:n pankkien varoista on suunnilleen 80 prosenttia. Kansalliset toimivaltaiset viranomaiset valvovat keskisuuria ja pieniä pankkeja suoraan. Ylin valvontaviranomainen on kuitenkin EKP, joka varmistaa, että valvontavaatimukset (kuten menetelmät ja ohjeet) ovat yhdenmukaiset.

Pankkivalvontaa koskevat tarkastuksen vastuualueet ovat myös muuttuneet yhteisen valvontamekanismin vuoksi:

- EKP:n toteuttamaa suoraa pankkivalvontaa, joka siis kohdistuu suurimpiin pankkeihin, koskeva tarkastusvastuu ei enää kuulu kansallisille tarkastuselimille, vaan siitä on tullut osa Euroopan tilintarkastustuomioistuimen tarkastustehtävää. Tämän tarkastustehtävän siirtymistä pois kansallisilta tarkastuselimiltä ei ole riittävällä tavalla kompensoitu, mikä johtuu tavasta, jolla EKP nykyisin suhtautuu tilintarkastustuomioistuimen tarkastusvaltuuksiin (eli koska EKP estää pääsyn tärkeisiin tietoihin).
- Keskisuurten ja pienten pankkien kansallisia valvoja koskeva tarkastusvastuu on yhä kansallisilla tarkastuselimillä, joskin osalla niistä on tältä osin vain rajoitetusti – tai ei lainkaan – valtuuksia. Useimmilla euroalueen kansallisilla tarkastuselimillä on vaikeuksia toteuttaa näitä tarkastusvaltuuksiaan täysimääräisesti. Tästä seuraa, että pienten ja keskisuurten pankkien valvontaan ei näissä maissa kohdisteta täysimittaista ulkoista tarkastusta.

Tilintarkastustuomioistuimen erityiskertomuksessa nro 29/2016 tutkittiin yhteistä valvontamekanismia, joka perustettiin pankkikriisin jälkeen huolehtimaan suuresta osasta valvontatyötä, jonka kansalliset viranomaiset olivat aiemmin olivat suorittaneet. Mekanismi toimii Euroopan keskuspankin alaisuudessa.

Erityiskertomuksessa nro 23/2017 käsiteltiin yhteisen kriisinratkaisuneuvoston työtä. Se perustettiin hoitamaan kaatumassa olevia pankkeja koskeva kriisinratkaisu. Erityiskertomuksessa nro 2/2018 tutkittiin EKP:n toiminnan tehokkuutta pankkien kriisinhallintamenettelyjen osalta.